KUSHA - कुश

दर्भः स्निग्धरसः स्वादुः कषायः कफपित्तहा।
विसर्पदाहकृच्छ्रास्कतृष्णाबस्तिविकारनम्।
रक्तज्वरं तृषाश्वासकामलादोषनाशकृत्।।

दर्भौ द्वौ च गुणैस्तुल्यौ तथापि च सिता अधिकः।
यदिश्वेतकुशाभावः त्वपरं योजयेद् भिषक् ।। (Rjn)

Darbha is svadu, kashaya in rasa, snigdha in guna, alleviates kapha and pitta, cures visarpa, daha, krcchra kasa, trsna, vasti vikara, rakta jvara, trsa, svasa and kamala.

Darbha dvau are similar in properties. Sita darba is the best one and in the absence of sveta kusa this one can be used.

दर्भद्वयं त्रिदोषघ्नं मधुरं तुवरं हिमम्।
मूत्रकृच्छ्राश्मरीतृष्णाबस्तिरुक्प्रदरास्त्रजित्।। (Bpn)

Darbha dvayam is madhura, tuvara in rasa, hima in veerya, alleviates all the three doshas, cures mutrakrcchra, asmari, trsna, vasti ruk, pradara and asra.

दर्भयुगमं पवित्रं स्यान्मूत्रकृच्छ्रघ्नशीतलम्।
रक्तपित्तप्रशमनं केवलं पित्तनाशनम्।। (Dhn)

Darbha dvayam is sita, pavitra, alleviates pitta only, cures mutrakrcchra and raktapitta.